

تجارت با عراق و اقلیم کردستان

کشور عراق شامل ۱۹ استان است.

جمعیت عراق ۴۶ میلیون نفر است.

GDP عراق ۲۷۹ میلیارد دلار است و درآمد سرانه ۶۰۰۰ دلار است.



معرفی اقلیم کردستان عراق:

اقلیم کردستان عراق (به کردی : هه ریمی کردستان) در شمال شرقی بین النهرین و قسمت شمالی عراق واقع شده است. که از شرق با جمهوری اسلامی ایران ، از شمال با ترکیه و از غرب با کشور سوریه هم مرز است.

پایتخت آن اربیل (به کردی : هه ولیر) است و واحد پول آن دینار است. ساختار سیاسی آن جمهوری پارلمانی است و زبان مردم آن کردی است.

اقلیم کردستان دارای ۲ فرودگاه بین المللی در شهرهای اربیل و سلیمانیه است.

درآمد اقلیم کردستان عمدتاً از بودجه حکومت مرکزی ، فروش نفت و درآمدهای داخلی و مالیات است .

ذخایر نفتی اقلیم کردستان معادل یک سوم کل ذخایر نفتی عراق است. در حال حاضر اقلیم از ۷ میدان نفتی روزانه ۲۸۰ هزار بشکه نفت استخراج می کند.

اقلیم کردستان ۶/۵ میلیون نفر جمعیت دارد که ۱۴ درصد جمعیت کشور عراق را شامل می شود.

اقلیم کردستان ۴۷۰۰۰ کیلومترمربع مساحت دارد که ۱۱ درصد خاک عراق را شامل می شود.

اقلیم کردستان با ۳ استان آذربایجان غربی ، کردستان و کرمانشاه مرز مشترک دارد. که در مجموع ۶۵۰ کیلومتر مرز مشترک با جمهوری اسلامی ایران دارد.

اقلیم کردستان عراق شامل ۴ استان است:

(۱) استان اربیل

(۲) استان سلیمانیه

(۳) دهوک

(۴) استان حلبچه

چرا عراق و اقلیم کردستان؟

مزیت های تجارت جمهوری اسلامی ایران با عراق و اقلیم کردستان

- ج.ا.ایران ۱۴۵۸ کیلومتر مرز زمینی مشترک با کشور عراق دارد که تقریباً ۶۵۰ کیلومتر آن با اقلیم کردستان عراق است
- ج.ا.ایران ۱۲ مرز و گذرگاه برای تجارت با کشور عراق دارد که ۵ مرز با بخش مرکزی و جنوبی عراق است و ۷ مرز و گذرگاه با اقلیم کردستان است.
- وجود اشتراکات فرهنگی، مذهبی، قومی و تاریخی میان ایران و عراق و اقلیم کردستان
- ج.ا.ایران روابط دیپلماتیک قوی و مناسب با حکومت مرکزی عراق و اقلیم کردستان دارد.
- حمل و نقل آسان و کم هزینه به سبب نزدیکی مرزهای دو کشور که به دلیل نزدیکی مراکز تولیدی ایران با بازار مصرف عراق علاوه بر هزینه حمل پایین، زمان تحویل هم کمتر از رقباست
- بیشتر مردم عراق و اقلیم کردستان به خرید کالاهای ایرانی با کیفیت علاقه مند هستند.
- نیاز عراق و اقلیم کردستان به توسعه زیرساخت‌ها (جاده ، پل ، نیروگاه، مسکن و) که این نیاز، فرصت برای حضور شرکتهای خدمات فنی و مهندسی ایران در عراق را هموارتر ساخته است.
- عراق و اقلیم کردستان هنوز صنعتی نیستند و بیشتر نیازهای خود را از طریق واردات مرتفع می نمایند.
- صادرات مجدد کالاهای ایرانی از طریق عراق و اقلیم کردستان به کشورهای همسایه

- گردشگری و خدمات سلامت: سالانه گردشگران متعددی برای سیاحت و یا مداوا به ایران سفر می کنند که با برنامه ریزی مناسب می توان از فرصت گردشگری و خدمات سلامت بهترین بهره را برد.

مرز رسمی اقلیم کردستان عراق با کشور ترکیه:

ابراهیم خلیل

زیت

مرز اقلیم کردستان عراق با کشور سوریه:

فیش خاپور(نام مرز در سمت سوریه قامیشلو است)

مرزهای مشترک جمهوری اسلامی ایران با اقلیم کردستان عراق:

اقلیم کردستان عراق با ۳ استان مرزی ایران یعنی آذربایجان غربی ، کردستان و کرمانشاه هم مرز است جمهوری اسلامی ایران ۷ گذرگاه مرزی مشترک جهت انجام مبادلات تجاری با اقلیم کردستان عراق دارد :

ردیف	مرز / گمرک	استان اقلیم کردستان	استان هم مرز در ج.ا.ایران
۱	مرز / گمرک حاج عمران (نام مرز سمت ایران تمرچین است)	ارییل	آذربایجان غربی
۲	مرز / گمرک کیله	سلیمانیه	آذربایجان غربی
۳	مرز / گمرک سیرانبند	سلیمانیه	کردستان
۴	مرز / گمرک باشماق	سلیمانیه	کردستان
۵	مرز / گمرک پرویز خان	سلیمانیه	کرمانشاه

۶	مرز / گمرک شوشمی	حلیچه	کرمانشاه
۷	مرز / گمرک پشته (نام مرز سمت ایران شیخ صله است)	حلیچه	کرمانشاه

• فرودگاه اقلیم کردستان عراق:

۱. فرودگاه اربیل
۲. فرودگاه سلیمانیه

مراکز تجاری:

سازمان توسعه تجارت ایران دو مجوز مرکز تجاری برای اقلیم کردستان صادر نموده است:

- ۱) مرکز تجاری سلیمانیه : شرکت ایرسا رسانه با مدیر عاملی آقای جعفرپور
- ۲) مرکز تجاری کلار (تخصصی صنعت ساختمان): شرکت توسعه ارتباطات بین المللی ارگ با مدیر عاملی آقای لعل نوری

خدمات مراکز تجاری:

- انجام بازاریابی با بستن قرارداد
- با نرخ متعارف دفتر در اختیار شرکتها قرار می دهند
- ثبت شرکت
- دادن مشاوره حقوقی و ...
- در اختیار قراردادن فضای اجاره ای جهت نمایش و تبلیغ کالا

برگزاری نمایشگاه‌های بین‌المللی در اقلیم کردستان عراق :

یکی از راه‌های معرفی واحدهای تولیدی برای صادرات و ورود به بازارهای هدف ، شرکت در نمایشگاه‌های بین‌المللی است .

نمایشگاه بین‌المللی در اقلیم کردستان عراق (پاویون) در زمینه صنعت ساختمان ، پزشکی و سلامت ، صنایع غذایی و کشاورزی(اگروپک) ، زیبایی ، صنعت خودرو و تجهیزات هتلداری و مهمانداری و لجستیک ... برگزار می‌شود.

شرکت‌های ایرانی وقتی در نمایشگاه‌های بین‌المللی حضور پیدا می‌کنند علاوه بر معرفی محصول و کالای خودشان بایستی :

- غرفه‌های مشابه کشورهای دیگر رو ببینند
- با آنان b۲b انجام دهند.
- کارت ویزیت رد و بدل کنند.
- محصول خودشان را پرزنت کنند.
- با دیدن رقبا در نمایشگاه ایده و فکر جدید بگیرند و به فکر توسعه و ایجاد ارتباط باشند.

فرصت‌های سرمایه‌گذاری در اقلیم کردستان

در سال‌های اخیر، اقلیم کردستان عراق به‌عنوان یکی از باثبات‌ترین و امن‌ترین مناطق کشور عراق، به مقصدی جذاب برای سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی تبدیل شده است. موقعیت جغرافیایی اقلیم در مجاورت ایران، ترکیه و سوریه، دسترسی آسان به بازارهای منطقه‌ای، برخورداری از نیروی انسانی جوان و رو به رشد، و زیرساخت‌های در حال توسعه، زمینه‌ای مناسب برای فعالیت‌های اقتصادی فراهم کرده است.

در مجموع، اقلیم کردستان با ترکیبی از ثبات نسبی، مشوق‌های سرمایه‌گذاری، بازار مصرف رو به رشد و ارتباط مؤثر با اقتصادهای همسایه، بستری مناسب برای سرمایه‌گذاری پایدار و بلندمدت فراهم کرده و می‌تواند شریک اقتصادی قابل اتکایی برای سرمایه‌گذاران منطقه‌ای باشد.

فرصت‌های سرمایه‌گذاری و تولید در اقلیم کردستان در حوزه‌های مختلف :

- ساخت و ساز مسکن (انبوه سازی)

گردشگری

- احداث هتل پنج ستاره
- احداث هتل چهار ستاره

ایجاد واحدهای تولیدی (مصالح ساختمانی - پتروشیمی - شوینده‌ها و پاک‌کننده‌ها، مواد غذایی و بسته‌بندی مواد غذایی - صنایع پایین دستی پتروشیمی - مبلمان منزل، اداری و صنایع چوب ...)

محصولات پتروشیمی

- احداث واحد تولید محصولات پتروشیمی به منظور تولید آمونیاک، اوره و سایر مشتقات مرتبط، با ظرفیت تولید سالانه بیش از ۱۰۰۰۰۰۰ تن
- احداث واحد تولید اتیلن و پروپیلن از گاز طبیعی با ظرفیت تولید سالانه بیش از ۱۵۰۰۰۰ تن
- احداث واحد تولید نایلون و منسوجات پلی‌استر با ظرفیت تولید سالانه بیش از ۷۰۰۰۰ تن

- احداث واحد تولید پلی‌وینیل کلراید (PVC) با استفاده از مواد اولیه بومی، با ظرفیت تولید سالانه بیش از ۲۰۰۰ تن

- احداث واحد تولید رنگ، واکس، مواد شیمیایی مرتبط و سایر فرآورده‌ها از نفت خام با ظرفیت تولید سالانه بیش از ۵۰۰۰۰ تن

غذایی

- کارگاه آماده‌سازی و فرآوری گوشت قرمز با ظرفیت تولید سالانه بیش از ۱۰۰۰ تن
- واحد تولیدی غذاهای آماده منجمدشده با ظرفیت تولید سالانه بیش از ۱۰۰۰ تن
- واحد تولیدی آبمیوه در بطری و تتراپک با ظرفیت تولید سالانه بیش از ۳۰۰۰۰۰۰ لیتر
- واحد تولیدی چیپس سیب‌زمینی، پفک و پاپ‌کورن با ظرفیت تولید سالانه بیش از ۲۵۰ تن
- کارگاه استخراج موم عسل و بطری کردن عسل با ظرفیت تولید سالانه بیش از ۳۰ تن
- واحد تولیدی رب گوجه‌فرنگی، شیره انگور، شیره خرما و مرباهای متنوع با ظرفیت سالانه بیش از ۱۰۰۰ تن

- واحد تولیدی انواع کنسرو میوه‌ها و زیتون با ظرفیت سالانه بیش از ۵۰۰۰ تن
- واحد تولیدی روغن‌های گیاهی (گل آفتابگردان، ذرت، زیتون) تصفیه‌شده با ظرفیت سالانه بیش از ۱۰۰۰۰۰ لیتر

- واحد تولیدی شکلات و انواع بیسکویت با ظرفیت سالانه بیش از ۴۰۰۰ تن
- واحد تولیدی ماکارونی و رشته با ظرفیت تولید سالانه بیش از ۱۵۰۰ تن
- واحد تولیدی ماء‌الشعیر بدون الکل با ظرفیت سالانه بیش از ۲۰۰۰۰۰۰ لیتر
- واحد تولیدی غذای ماهی، دام و طیور با ظرفیت تولید سالانه بیش از ۴۰۰۰۰ تن
- واحد تولیدی سرکه میوه‌هایی مانند انار و... با ظرفیت تولید سالانه بیش از ۲۰۰ تن

- واحد تولیدی نشاسته از ذرت با ظرفیت سالانه بیش از ۳۰۰ تن
- واحد تولیدی انواع بستنی (پاستوریزه) و ... با ظرفیت سالانه بیش از ۵۰۰۰۰۰۰۰ عدد

دارو و تجهیزات پزشکی

- واحد تولیدی داروهای مختلف (فارماسوتیکال) با ظرفیت تولید متناسب با نیاز بازار اقلیم، بازار عراق و صادرات
- واحد تولیدی لوازم پزشکی مصرفی مختلف با ظرفیت تولید متناسب با نیاز بازار اقلیم، بازار عراق و صادرات
- واحد تولیدی محصولات بهداشتی و زیبایی پزشکی با ظرفیت تولید متناسب با نیاز بازار اقلیم، بازار عراق و صادرات
- واحد تولیدی مواد شیمیایی آزمایشگاهی پزشکی با ظرفیت تولید متناسب با نیاز بازار اقلیم، بازار عراق و صادرات
- واحد تولیدی سرنگ، کیسه خون و سایر اقلام مشابه با ظرفیت تولید متناسب با نیاز بازار اقلیم، بازار عراق و صادرات
- واحد تولیدی داروهای جراحی با ظرفیت تولید متناسب با نیاز بازار اقلیم، بازار عراق و صادرات
- واحد تولیدی تجهیزات پزشکی با ظرفیت تولید متناسب با نیاز بازار اقلیم، بازار عراق و صادرات
- واحد تولیدی واکسن انسانی با ظرفیت تولید متناسب با نیاز بازار اقلیم، بازار عراق و صادرات
- واحد تولیدی داروهای دامپزشکی با ظرفیت تولید متناسب با نیاز بازار اقلیم، بازار عراق و صادرات
- واحد تولیدی واکسن‌های دام و طیور با ظرفیت تولید متناسب با نیاز بازار اقلیم، بازار عراق و صادرات

صنعتی

- کارخانه مونتاژ اتومبیل‌های سواری و اتوبوس در انواع مختلف
- کارخانه مونتاژ خودروهای باری (پیکاپ، کامیون و...)

- کارخانه مونتاژ تراکتور و تجهیزات کشاورزی
- واحد تولیدی باطری خودرو با ظرفیت سالانه بیش از ۲۵۰۰۰۰ عدد
- واحد تولیدی ضدیخ خودرو با ظرفیت سالانه بیش از ۳۰۰ تن
- واحد تولیدی وسایل برقی خانگی با ظرفیت سالانه بیش از ۵۰۰۰ عدد
- واحد تولیدی ترانسفورماتور برق با ظرفیت سالانه بیش از ۶۰۰ عدد
- واحد تولیدی سیم و کابل در انواع مختلف با ظرفیت سالانه بیش از ۶۰۰۰۰۰۰ متر
- واحد تولیدی پریز، کلید برق و... با ظرفیت سالانه بیش از ۷۵۰۰۰ عدد
- واحد تولیدی انواع تخته چندلایه و روکش شده با ظرفیت سالانه بیش از ۶۰۰۰۰ متر مربع
- واحد تولیدی کاغذ، مقوای نازک و ضخیم با ظرفیت سالانه بیش از ۳۰۰۰۰ متر مربع
- واحد تولیدی کاغذ از ضایعات کشاورزی و کاغذهای بازیافتی با ظرفیت سالانه بیش از ۱۰۰۰۰ تن
- واحد تولیدی رنگ‌های شیمیایی مختلف با ظرفیت سالانه بیش از ۳۰۰۰۰ تن
- واحد تولیدی تایر خودرو با ظرفیت سالانه بیش از ۵۰۰۰ تن
- واحد تولیدی لوله‌های پلاستیکی آب از جنس HDPE با ظرفیت سالانه بیش از ۷۵۰۰۰ متر
- واحد تولیدی لوازم خانگی مختلف مانند میز، صندلی و صندوق از جنس پلاستیک، چوب و یا MDF با ظرفیت سالانه بیش از ۷۰۰ تن
- کارگاه بازیافت ضایعات پلاستیکی و تولید مواد خام بازیافتی
- کارگاه بازیافت شیشه و تولید مواد خام بازیافتی
- کارگاه بازیافت کاغذ و کارتن و تولید مواد خام بازیافتی
- کارگاه بازیافت قراضه آلومینیوم و بازتولید مواد خام با ظرفیت تولید سالانه بیش از ۱۰۰۰ تن

- احداث واحد تولید روغن‌های روانکار (روغن‌های صنعتی و روغن خودرو) از نفت خام، با ظرفیت تولید سالانه بیش از ۱۰۰۰۰۰۰۰ لیتر

صنعتی - ساختمانی

- واحد تولیدی سیمان با ظرفیت تولید سالانه بیش از ۲۰۰۰۰۰۰ تن
- واحد تولیدی سنگ مرمر و گرانیت طبیعی با ظرفیت تولید سالانه بیش از ۵۰۰۰۰ متر
- واحد تولیدی قطعات آهن و پروفیل آهن با ظرفیت تولید سالانه بیش از ۱۵۰۰۰ تن
- واحد تولیدی پروفیل آلومینیوم با ظرفیت تولید سالانه بیش از ۱۵۰۰۰ تن
- واحد تولیدی پروفیل، و میله آهنی از مواد کامپوزیت با ظرفیت تولید سالانه بیش از ۲۰۰۰ تن
- تولید ساختمان‌های پیش‌ساخته با ظرفیت تولید سالانه ۵۰۰۰ مترمربع

کشاورزی، دام و طیور

- احداث سردخانه با ظرفیت‌های مختلف
- کاشت درخت زیتون برای تولید روغن و راه‌اندازی واحد تولیدی روغن زیتون با قابلیت خودکفایی در زیتون و افزایش فضای سبز در منطقه اقلیم کردستان با کاشت درخت زیتون
- احداث گلخانه‌های پلاستیکی برای کاشت سبزیجات و در کنار آن راه‌اندازی کارگاه‌های بسته‌بندی
- پروژه کاشت ذرت و احداث واحد تولیدی روغن ذرت
- پروژه کاشت درخت برای صنعت چوب
- پرورش مرغ تخمگذار برای تولید تخم و همچنین ایجاد کارگاه جوجه‌کشی با ظرفیت تولید سالانه ۱۰۰۰۰۰۰۰ جوجه
- پرورش ماهی و ماهی سالمون با ظرفیت تولید سالانه ۸۰۰۰۰ ماهی
- احداث گاوداری برای پرورش گاوهای گوشتی و تولید گوشت

- احداث گاو‌داری برای پرورش گاوهای شیرده با ظرفیت ۲۰۰۰ تا ۵۰۰۰ راس گاو
- راه‌اندازی کشتارگاه مرغ و واحد تولیدی گوشت طیور با ظرفیت آماده‌سازی و کشتار ۳۰۰۰ مرغ در ساعت

وضعیت صادرات و واردات کشور عراق

در سال ۲۰۲۴ عراق از تمام کشورها ۹۷/۸ میلیارد دلار واردات و ۱۱۵/۲ میلیارد دلار صادرات به تمام کشورها داشته است.

تراز تجاری عراق : ۱۷/۴+ میلیارد دلار

عنوان	ارزش (میلیارد دلار)	اقلام عمده	کشورهای طرف تجاری (میلیارد دلار)
واردات کشور عراق از جهان	۹۷/۸	فلزات گرانبها، تجهیزات الکترونیکی، ماشین آلات و وسایل مکانیکی، وسایل نقلیه و قطعات، سنگ های قیمتی و، برنج و غلات، پلاستیک و مصنوعات، مصنوعات آهن و فولاد، سوخت های معدنی، آهن و فولاد، مبلمان، تنباکو، محصولات دارویی، گوشت، میوه، کاشی و سرامیک، پوشاک، محصولات لبنی	امارات متحده عربی (۳۳)، چین (۱۶)، ترکیه (۱۳)، ایران (۱۱/۹)، هند (۳/۳)، برزیل (۱/۹)، عربستان سعودی (۱/۷)، آمریکا (۱/۶)، آلمان (۱/۴)، کره جنوبی (۱/۲)
صادرات عراق به جهان	۱۱۵/۲	نفت خام، طلای فرآوری نشده، قیر نفتی، نفت گاز، خرما، آخال، آلومینیوم کار نشده و ضایعات آلومینیوم، گوگرد، ضایعات مس، مغزهای خوراکی، ضایعات پلاستیک،	چین (۳۸/۲)، هند (۲۹/۸)، کره جنوبی (۹)، آمریکا (۷/۷)، یونان (۵/۴)، امارات متحده عربی (۵/۳)، هلند (۴/۲)، ایتالیا (۲/۷)، فرانسه (۲/۱)، آلمان (۱/۹)، ترکیه (۱/۸)

مبادلات تجاری (صادرات و واردات) جمهوری اسلامی ایران با کشور عراق

توسعه صادرات نیازمند توسعه زیرساختهای صادراتی نظیر تجهیز مرزها و گمرکات، پایانه های صادراتی، امکانات مناسب جاده ای و ریلی و حمل و نقل کارا و ارزان، استانداردهای کیفی، مراودات آسان بانکی و تسهیلات صادراتی و بسته های حمایتی جهت تسهیل و تشویق صادرات، استقرار رایزن بازرگانی، ایجاد مراکز تجاری در بازار هدف و برگزاری پلویون در نمایشگاههای بین المللی است.

در ۸ ماهه اول سال ۱۴۰۴ صادرات جمهوری اسلامی ایران به کشور عراق ۶۷۱۸ میلیون دلار (۶/۷۱۸ میلیارد دلار) با وزن ۱۹/۱ میلیون تن بوده است که از لحاظ ارزشی در مقایسه با مدت مشابه سال ۱۴۰۳ کاهش ۱۹ درصدی و از لحاظ وزنی هم ۱۹ درصد کاهش داشته است.

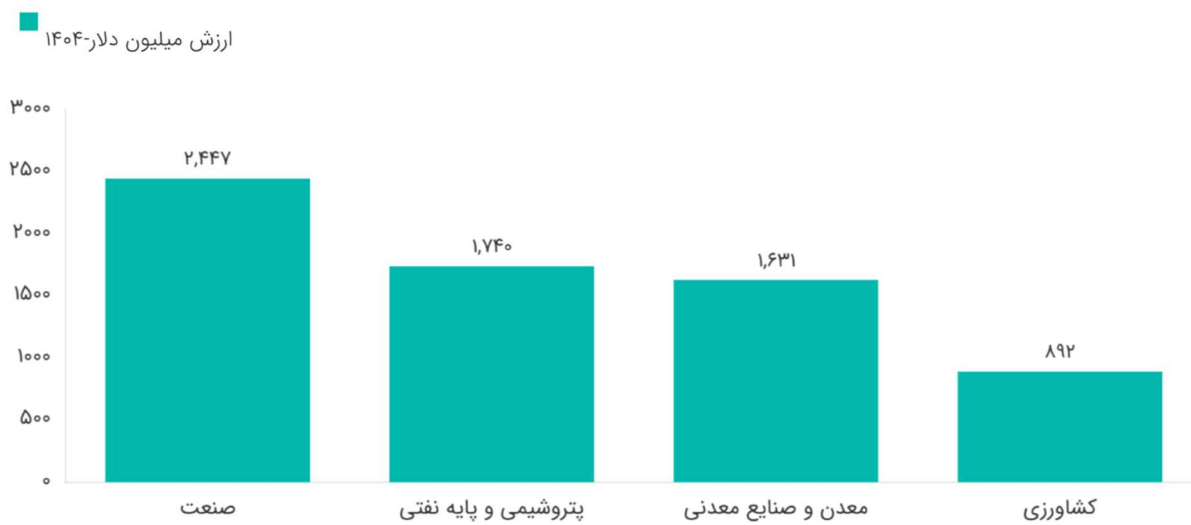
در ۸ ماهه سال ۱۴۰۴ متوسط ارزش هر تن کالای صادراتی جمهوری اسلامی ایران به عراق و اقلیم کردستان ۳۵۱ دلار بوده که در مقایسه با مدت مشابه سال ۱۴۰۳ افزایش ۰/۲ درصدی داشته است.

ارزش هر تن کالای وارداتی از عراق و اقلیم کردستان به جمهوری اسلامی ایران در ۸ ماهه سال ۱۴۰۴ به طور متوسط ۲۶۴۳ دلار بوده که در مقایسه با مدت مشابه سال ۱۴۰۳ کاهش ۵۱ درصدی داشته است.

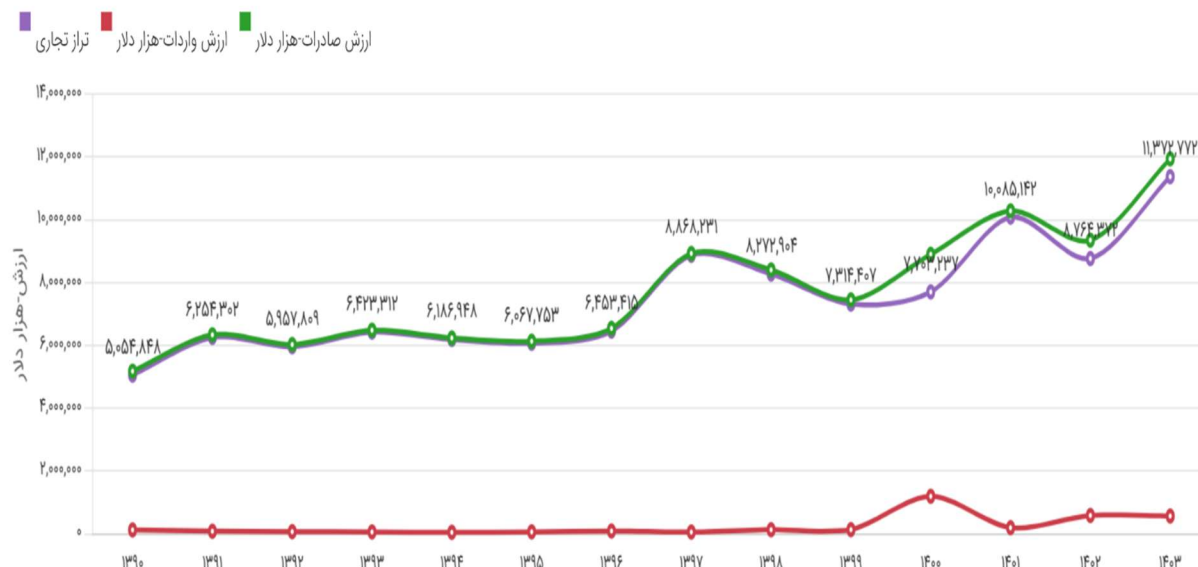
تعداد اقلام صادراتی به عراق در این مدت ۲۸۰۷ قلم کالا بوده است.

مقایسه و سهم بخش های عمده صادراتی به عراق و اقلیم کردستان در ۷ ماهه سال ۱۴۰۴

بخش صنعت با ۳۶/۴ درصد بیشترین سهم از صادرات جمهوری اسلامی ایران به عراق را داراست. سپس بخش پتروشیمی و پایه نفتی ۲۵/۹ درصد، بخش معدن و صنایع معدنی ۲۴/۳ درصد، کشاورزی ۱۳/۳ درصد و فرش و صنایع دستی ۰/۱ درصد از سهم صادرات به عراق را دارا هستند.



روند تجارت جمهوری اسلامی ایران با عراق و اقلیم کردستان از سال ۱۳۹۰ تا سال ۱۴۰۳



کاهش ۱۹ درصدی صادرات جمهوری اسلامی ایران به کشور عراق در ۸ ماهه سال ۱۴۰۴

کاهش ۱۹ درصدی صادرات به عراق در ۸ ماهه سال جاری عمدتاً مربوط به کاهش صادرات دو قلم کالا ۱- گاز طبیعی (۵۱٪-) و ۲- میله های آهنی یا فولادی (۵۹٪-) بوده است.

در ۸ ماهه سال ۱۴۰۳ صادرات گاز طبیعی به کشور عراق ۳۲۱۷ میلیون دلار بوده و در ۸ ماهه سال ۱۴۰۴ صادرات گاز ۱۵۱۷ میلیون دلار بوده است.

در ۸ ماهه سال ۱۴۰۳ صادرات میله های آهنی به کشور عراق ۴۱۶ میلیون دلار و در ۸ ماهه سال ۱۴۰۴ صادرات این کالا ۱۷۲ میلیون دلار بوده است.

دلایل کاهش صادرات گاز طبیعی

- با توجه به تحریم های آمریکا و پایان معافیت عراق در واردات گاز از جمهوری اسلامی ایران و همچنین نوسان در صادرات گاز طبیعی ایران، دولت عراق با سایر کشورها مانند قطر و عمان قراردادهایی منعقد نموده تا جایگزین ایران شوند.
- با توجه به ناترازی انرژی در داخل ایران و افزایش نیاز به انرژی در بخشهای مختلف مسکونی، اداری، صنعت و ...، صادرات گاز به عراق کاهش یافته است.
- عدم اظهار و اعلام به موقع صادرات گاز توسط شرکت ملی گاز به گمرک ایران جهت درج در آمار صادراتی

دلایل کاهش صادرات میله های آهنی یا فولادی

- ناترازی انرژی در کشور باعث کاهش تولیدات در بخش های مختلف صنعتی کشور مثل فولاد شده است
- واردات میلگرد با قیمت کمتر از سایر کشورها توسط عراق
- با عنایت به اینکه عراق و اقلیم کردستان به جهت حمایت از تولیدات داخلی، در تولید هر کالا و محصولی که توانایی تامین بخشی از نیاز بازار را داشته باشد روی واردات آن کالا تعرفه بالا وضع می کند. با توجه به افتتاح چندین واحد نورد و تولید میلگرد در نجف و بصره در بخش مرکزی و اربیل و سلیمانیه در اقلیم کردستان (فان استیل، ماس استیل، کارین استیل و ...) و تامین قسمتی از نیازهای داخلی، اقلیم کردستان روی واردات میله های آهنی یا فولادی تعرفه را افزایش داد به طوری که تعرفه و مالیات برای واردات هر تن میله های آهنی، از ۹۰ دلار به ۱۹۲ دلار (۱۸۰ دلار تعرفه و ۱۲ دلار مالیات) افزایش یافته است.

اقلیم کردستان شمش آهن مورد نیاز برای تولید میلگرد و سایر مقاطع فولادی در این واحدها را از جمهوری اسلامی ایران وارد می کند بنابراین تعرفه و مالیات برای واردات این کالا را پایین نگه داشته به طوری که برای واردات هر تن شمش آهن به اقلیم کردستان ۲۵ دلار تعرفه و مالیات اخذ می نماید. همچنین اقلیم کردستان برای واردات هر تن آهن اسفنجی ۸ دلار تعرفه و مالیات اخذ می نماید.

بنابراین صادرات شمش آهن به عراق و اقلیم کردستان ۱۲۳ درصد و صادرات آهن اسفنجی ۴۵ درصد افزایش یافته است.

اقدام ذیل نیز بعد از گاز طبیعی و میله های آهنی دارای بیشترین کاهش در ۸ ماهه ۱۴۰۴ نسبت به مدت مشابه ۱۴۰۳ بوده اند:

کامپاند پلی اتیلن ۵۳ درصد کاهش داشته و از ۶۶ میلیون دلار به ۳۱ میلیون دلار رسیده است.

ترانسفورماتورهای دی الکتریک ۳۷ درصد کاهش یافته و از ۵۴ میلیون دلار به ۳۴ میلیون دلار رسیده است.

سایر میله های گرم نورد شده ۳۹ درصد کاهش داشته و از ۵۲ میلیون دلار به ۳۲ میلیون دلار رسیده است.

سیب تازه ۷۳ درصد کاهش داشته و از ۴۸ میلیون به ۱۲ میلیون دلار رسیده است.

کیسه کوچک از پلی اتیلن ۷۱ درصد کاهش داشته و از ۴۷ میلیون دلار به ۱۴ میلیون دلار رسیده است.

کالاهای دارای بیشترین رشد صادرات در ۸ ماهه سال ۱۴۰۴ نسبت به مدت مشابه سال ۱۴۰۳

- خوراک آماده کپور ماهیان ۸۴ درصد افزایش یافته و ۴۴ میلیون دلار به ۸۰ میلیون دلار رسیده است.
- سایر نان ها ۴۲ درصد افزایش یافته و از ۳۷ میلیون دلار به ۵۲ میلیون دلار رسیده است.
- شمش آهن ۱۴۶ درصد افزایش یافته و از ۹۳ میلیون دلار به ۲۳۰ میلیون دلار رسیده است.
- آهن اسفنجی ۴۵ درصد افزایش یافته و از ۳۸/۷ میلیون دلار در ۸ ماهه ۱۴۰۳ به ۵۶ میلیون دلار در ۸ ماهه ۱۴۰۴ رسیده است.
- محصولات پلاستیکی (سایر جعبه ، صندوق ، قفسه و اشیاء همانند از مواد پلاستیکی) ۱۳۷ افزایش یافته و از ۲۹ میلیون دلار به ۷۰ میلیون دلار رسیده است

- سایر سبب ۹۶ درصد افزایش یافته و از ۲۵ میلیون دلار به ۴۹ میلیون دلار رسیده است

۲۵ قلم اول صادراتی جمهوری اسلامی ایران به عراق در ۸ ماهه سال ۱۴۰۴ و مقایسه با مدت مشابه در سال ۱۴۰۳

ردیف	کالا	ارزش ۸ ماهه (میلیون دلار)		درصد تغییرات ارزشی
		۱۴۰۴	۱۴۰۳	
۱	گاز طبیعی	۱۵۷۶/۷	۳۲۱۷/۴	- ۵۱
۲	شمش از آهن و فولاد غیر ممزوج، که در جای دیگر ذکر نشده	۲۲۹/۸	۹۳/۳	۱۴۶
۳	میله های آهنی یا فولادی، گرم نورد شده دارای دندانه، برآمدگی گودی	۱۷۱/۶	۴۱۵/۹	- ۵۸/۷
۴	کاشی و چهارگوش - با ضریب جذب آب وزنی بیش از ۰/۵ درصد و حداکثر ۱۰ درصد	۱۵۹/۱	۱۶۸	- ۵/۳
۵	--- سایر	۱۱۷/۳	۰/۰۱۵	۷۴۲۶۶
۶	لوازم خانه داری و پاکیزگی که در جای دیگر مذکور نیست، از مواد پلاستیکی	۱۱۱/۳	۱۰۰/۲	۱۱
۷	خوراک آماده کپور ماهیان	۸۰/۳	۴۳/۷	۸۳/۵

ردیف	کالا	ارزش ۸ ماهه (میلیون دلار)		درصد تغییرات ارزشی
		۱۴۰۴	۱۴۰۳	
۸	صفحه ها و ورقها و ورقه های نازک غیر مذکور از پلیمرهای اتیلن غیر اسفنجی مستحکم نشده	۷۶/۹	۵۷/۶	۳۳/۴
۹	--- گوجه فرنگی زراعی	۷۲/۷	۷۱/۶	۱/۴
۱۰	سایر جعبه، صندوق، قفسه و اشیاء همانند از مواد پلاستیکی	۶۹/۵	۲۹/۲	۱۳۷/۴
۱۱	لوازم سر میز و لوازم آشپزخانه پلاستیکی بجز ظروف ملامین	۶۷	۶۳/۵	۵/۴
۱۲	شیرخشک اطفال در بسته بندیهای تحت خلا و یک کیلوگرم کمتر به میزان مصوب شورای اقتصاد	۶۱	۶۷/۷	۹/۸ -
۱۳	محصولات آهنی اسفنجی، که در جای دیگر ذکر نشده، و ۹۹.۹۴٪ آهن خالص، به شکل توده، حبه و...	۵۹/۵	۴۵/۳	۳۱/۱
۱۴	هندوانه تازه	۵۴/۷	۶۳/۳	۱۳/۵ -
۱۵	کولرهای آبی خانگی با هوادهی حدا کثر ۸۰۰۰ فوت مکعب در دقیقه (M.F.C)	۵۳/۱	۵۷/۸	۸/۱ -
۱۶	سایر نان ها، غیره، فطیر، خمیر برای لاک و مهر و خمیرهای	۵۲/۳	۳۶/۸	۴۱/۹

ردیف	کالا	ارزش ۸ ماهه (میلیون دلار)		درصد تغییرات ارزشی
		۱۴۰۴	۱۴۰۳	
	خشک کرده آرد غیر مذکور در جای دیگر			
۱۷	سایر غیر از ردیفهای مشمول ردیف های ۳۹۲۳۱۰۰۰ لغایت ۳۹۲۳۹۰۱۰	۵۱	۱۲/۳	۳۱۲/۵
۱۸	سایر مصنوعات دیگر از آهن یا فولاد غیر مذکور در جای دیگر	۵۰/۹	۴۰/۷	۲۴/۸
۱۹	سایر پنیر ها که در جای دیگری مذکور یا مشمول نباشد	۴۹/۵	۵۲/۶	۵/۸ -
۲۰	سایر سیب	۴۸/۵	۲۴/۷	۹۶/۳
۲۱	کف پوش های غیرمخملی باف، از مواد نسجی سنتتیک یا مصنوعی آماده مصرف	۴۸/۳	۴۰/۵	۱۹/۲
۲۲	سیمان های پودر نشده موسوم به کلینکر	۴۸/۲	۵۱/۹	۷/۲ -
۲۳	لوله و شیلنگ های سخت از پلیمرهای اتیلن	۳۸/۴	۴۱/۳	۷ -
۲۴	رب گوجه فرنگی	۳۵/۵	۲۲/۵	۵۷/۹
۲۵	تجهیزات برای چوب بست زدن، پشت دری ساختن، شمع زدن یا حائل قراردادن از چدن، آهن یا فولاد	۳۵/۲	۳۸/۱	۷/۵ -

سهم استانها از صادرات به کشور عراق و اقلیم کردستان در ۸ ماهه سال ۱۴۰۴ (کالاهای اظهاری استانها به میلیون دلار)

ردیف	استان	ارزش صادرات ۸ ماهه (میلیون دلار)		سهم از صادرات ۸ ماهه ۱۴۰۴ (درصد)
		۱۴۰۳	۱۴۰۴	
۱	کرمانشاه	۳۱۲۳/۸	۲۵۱۰	۳۷/۳
۲	خوزستان	۱۸۲۳	۱۰۳۱/۴	۱۵/۳
۳	آذربایجان غربی	۵۵۷	۸۱۹	۱۲/۱
۴	ایلام	۷۲۸	۷۴۹	۱۱/۱
۵	کردستان	۳۰۰	۳۱۸	۴/۷
۶	مرکزی	۱۹۹/۳	۱۵۲/۵	۲/۲
۷	تهران	۱۹۵/۹	۱۴۱	۲
۸	آذربایجان شرقی	۱۷۶/۸	۱۳۹/۲	۲
۹	اصفهان	۱۸۵/۴	۱۱۸/۹	۱/۷
۱۰	یزد	۱۳۵/۸	۱۱۷/۴	۱/۷
۱۱	قزوین	۱۰۲/۴	۹۸	۱/۴
۱۲	مازندران	۹۶/۴	۹۰	۱/۳
۱۳	البرز	۳۷/۴	۶۷/۷	۱
۱۴	خراسان رضوی	۶۲/۹	۵۹/۲	۰/۸۸
۱۵	کرمان	۲۳/۹	۳۹/۳	۰/۵۸

ردیف	استان	ارزش صادرات ۸ ماهه (میلیون دلار)		سهم از صادرات ۸ ماهه ۱۴۰۴ (درصد)
		۱۴۰۳	۱۴۰۴	
۱۶	سمنان	۳۲/۸	۳۸/۳	۰/۵۷
۱۷	زنجان	۶۱/۹	۳۷/۴	۰/۵۵
۱۸	چهار محال و بختیاری	۲۵/۵	۳۱/۶	۰/۴۷
۱۹	قم	۲۳	۳۱/۳	۰/۴۶
۲۰	گلستان	۳۱/۶	۲۸/۳	۰/۴۲
۲۱	بوشهر	۳۰۸/۵ (گاز طبیعی)	۲۷	۰/۴۰
۲۲	همدان	۲۳/۸	۲۴/۵	۰/۳۶
۲۳	فارس	۱۹/۶	۲۰/۹	۰/۳۱
۲۴	لرستان	۹/۲	۸/۸	۰/۱۳
۲۵	گیلان	۱۰/۹	۸/۴	۰/۱۲
۲۶	اردبیل	۶/۹	۳/۸	۰/۰۵
۲۷	خراسان شمالی	۷/۴	۳/۱	۰/۰۴
۲۸	کهگیلویه و بویر احمد	۰/۸۷۲	۱	۰/۰۱
۲۹	خراسان جنوبی	۴/۱	۰/۸۱۰	۰/۰۱
۳۰	هرمزگان	۰	۰/۰۷۷	۰/۰۰۱
۳۱	سیستان و بلوچستان	۰/۰۱۸	۰/۰۵۳	۰/۰۰۰۷

وضعیت صادرات به اقلیم کردستان عراق:

اقلیم کردستان عراق سالانه حدود ۲۰ میلیارد دلار واردات دارد که امارات ، چین ، ترکیه و ایران از صادرکنندگان اصلی به اقلیم هستند.

اقلیم کردستان عراق یک بازار هدف بسیار مهم برای جمهوری اسلامی ایران است. جمهوری اسلامی ایران و اقلیم کردستان عراق دارای ریشه های مشترک تاریخی ، قومی و فرهنگی بسیار زیادی هستند و باید به بهترین شکل از این اشتراکات در راستای گسترش مناسبات و افزایش صادرات به اقلیم بهره گرفت.

شرایط خاص عراق و رونق فعالیت های عمرانی در آن اکنون فرصتی بی نظیر برای صادرات محصولات ساختمانی ایران به عراق ایجاد کرده است. هرچند هم اکنون ایران سهمی به نسبت از این بازار دارد اما رقابت کشورهای همچون امارات ، چین و ترکیه ، هند ، انگلیس و ... به راحتی ممکن است این بازار را از دست ایران خارج کنند.

صادرات جمهوری اسلامی ایران به اقلیم کردستان

از صادرات ۸ ماهه سال جاری به کشور عراق، ۱۵۷۷ میلیون دلار آن صادرات گاز و ۵۱۴۱ میلیون دلار (۵/۱۴۱ میلیارد دلار) صادرات کالایی بوده است. که از ۵۱۴۱ میلیون دلار صادرات کالایی جمهوری اسلامی ایران به کشور عراق، ۲۹۲۹ میلیون دلار به بخش مرکزی و جنوبی عراق (حکومت مرکزی عراق) و ۲۲۱۲ میلیون دلار (۲/۲۱۲ میلیارد دلار) به اقلیم کردستان بوده است.

صادرات ۸ ماهه سال ۱۴۰۴ جمهوری اسلامی ایران از مرزهای هفتگانه به اقلیم کردستان عراق

مرز	صادرات ۸ ماهه ۱۴۰۴ (میلیون دلار)	توضیحات
پرویزخان	۵۷۰/۴	(اظهاری و عبوری)
تمرچین	۵۶۳/۹	(اظهاری و عبوری)
باشماق	۴۴۸/۵	(اظهاری و عبوری)

شیخ صله	۳۱۳/۶	(اظهاری و عبوری)
کیله سردشت	۲۱۰/۴	(اظهاری و عبوری)
سیران بند	۷۶	(اظهاری و عبوری)
شوشمی	۲۹/۷	(اظهاری و عبوری)
جمع	۲۲۱۲	(اظهاری و عبوری)

مجموع صادرات ۸ ماهه سال ۱۴۰۴ جمهوری اسلامی ایران به اقلیم کردستان عراق (دلاری، دیناری)	
۲۲۱۲ میلیون دلار	۳۱۴۱ میلیارد دینار

در ۸ ماهه نخست سال ۱۴۰۴ از کل صادرات جمهوری اسلامی ایران به عراق با احتساب گاز (۶/۷۱۸ میلیارد دلار) ، ۳۳ درصد آن به اقلیم کردستان بوده است و بدون احتساب گاز و لحاظ فقط صادرات کالایی، ۴۳ درصد آن، صادرات به اقلیم کردستان بوده است.

صادرات ۸ ماهه سال ۱۴۰۴ جمهوری اسلامی ایران به اقلیم کردستان در مقایسه با مدت مشابه در سال ۱۴۰۳ افزایش ۲/۵ درصدی داشته است.

اقلام عمده صادراتی از جمهوری اسلامی ایران به اقلیم کردستان عراق

شمش از آهن

میله های آهنی یا فولادی

کاشی و سرامیک

محصولات پلاستیکی

گوجه فرنگی

شیر خشک صنعتی

کولر آبی

هندوانه

کلینکر سیمان

سایر انواع لبنیات

و ...

واردات ۸ ماهه سال ۱۴۰۴ از اقلیم کردستان به جمهوری اسلامی ایران

واردات از کشور عراق تماماً از مرزهای منطقه اقلیم کردستان وارد جمهوری اسلامی ایران می شود. واردات ۸ ماهه سال ۱۴۰۴ از اقلیم کردستان ۳۷۸ میلیون دلار با وزن ۱۴۳ هزار تن بوده که در مقایسه با مدت مشابه در سال ۱۴۰۳ از لحاظ ارزش به میزان ۸ درصد کاهش یافته و از لحاظ وزنی ۸۷ درصد افزایش یافته است. کاهش واردات از اقلیم کردستان عمدتاً مربوط به کاهش واردات طلای خام (۰.۴۰٪-) می باشد. واردات شمش آلومینیوم نیز ۱۴ درصد کاهش یافته است.

واردات طلای خام بیشتر برای رفع تعهد ارزی انجام می گیرد.

اقلام عمده وارداتی از اقلیم کردستان به جمهوری اسلامی ایران

طلای خام

روغن دانه آفتابگردان

شمش آلومینیوم

سایر وسایل نقلیه تنها با موتور برقی

ماشین آلات سوراخ کردن زمین

قوطی آلومینیومی

قراضه و ضایعات

موز سبز

و ...

عمده ترین اقلام صادراتی و وارداتی ایران به / از اقلیم کردستان در سال ۱۴۰۳	
اقلام وارداتی	اقلام صادراتی
طلای خام، اتومبیل سواری، شمش آلومینیوم، تاپر سواری، قوطی آلومینیومی، قراضه و ضایعات سرب،	گاز طبیعی، میله های آهنی یا فولادی، کاشی و سرامیک، محصولات پلاستیکی، شمش از آهن و فولاد، گوجه فرنگی زراعی، شیر خشک، هندوانه، سیب تازه، کولر آبی

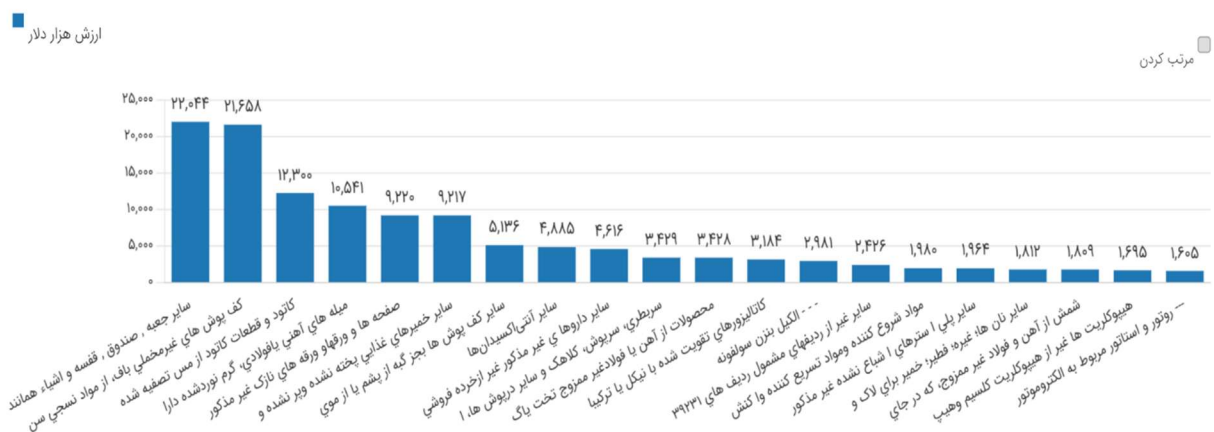
وضعیت صادرات استان البرز در ۸ ماهه ۱۴۰۴ به عراق

در ۸ ماهه اول سال ۱۴۰۴ استان البرز، ۱۸۶ میلیون دلار صادرات به تمام بازارهای صادراتی داشته است

اقلام عمده صادراتی استان البرز در ۸ ماهه سال ۱۴۰۴:

- ۱- سایر جعبه، صندوق، قفسه و اشیاء همانند از مواد پلاستیکی (۲۲ میلیون دلار)
- ۲- کف پوش های غیرمخملی باف، از مواد نسجی سنتتیک یا مصنوعی آماده مصرف (۲۱/۶۵۸ میلیون دلار)

- ۳- کاتود و قطعات کاتود از مس تصفیه شده (۱۲/۳ میلیون دلار)
- ۴- میله های آهنی یا فولادی، گرم نورد شده دارای دندانه، برآمدگی گودی یا بعد از نورد تاب داده شده، یا با تغییر شکل یا فتگیهای حاصل از نورد (۱۰/۵ میلیون دلار)
- ۵- صفحه ها و ورقها و ورقه های نازک غیر مذکور از پلیمرهای اتیلن غیر اسفنجی مستحکم نشده (۹/۲۲ میلیون دلار)
- ۶- سایر خمیرهای غذایی پخته نشده و پر نشده و آماده نشده به نحوی دیگر به غیر از انواع حاوی تخم مرغ (۹/۲۱ میلیون دلار)
- ۷- سایر کف پوش ها بجز گبه از پشم یا از موی نرم (کرک) حیوان (۵/۱۳ میلیون دلار)
- ۸- سایر آنتی اکسیدان ها (۴/۸۸ میلیون دلار)



آمار مقایسه ای صادرات البرز ۸ ماهه اول ۱۴۰۴ و مقایسه با مدت مشابه پارسال (ارزش میلیون دلار)

درصد تغییرات	ارزش دلاری ۱۴۰۳	ارزش دلاری ۱۴۰۴	
٪ ۹/۸	۱۶۹/۳	۱۸۶	صادرات استان البرز

۱۰ کشور اول هدف صادراتی استان البرز به ۷۰ کشور صادرات داشته

ردیف	کشور	ارزش (میلیون دلار)
۱	عراق	۶۸
۲	ترکیه	۲۱
۳	افغانستان	۲۱
۴	پاکستان	۱۳
۵	روسیه	۹
۶	امارات متحده عربی	۸
۷	سومالی	۴
۸	ارمنستان	۴
۹	ازبکستان	۳
۱۰	ترکمنستان	۳

در ۸ ماهه اول سال ۱۴۰۴، از ۱۸۶ میلیون دلار صادرات استان البرز ۶۸ میلیون دلار آن به کشور عراق بوده یعنی ۳۶/۵ درصد آن



اقلام صادراتی استان البرز به کشور عراق: ۱۳۱ قلم

- ۱- سایر جعبه، صندوق، قفسه و اشیاء همانند از مواد پلاستیکی (۲۲ میلیون دلار)
- ۲- صفحه‌ها و ورق‌ها و ورقه‌های نازک غیر مذکور از پلیمرهای اتیلن غیر اسفنجی مستحکم نشده (۸/۸ میلیون دلار)
- ۳- کف پوش‌های غیرمخملی باف، از مواد نسجی سنتتیک یا مصنوعی آماده مصرف (۷/۶ میلیون دلار)
- ۴- سایر آنتی‌اکسیدان‌ها (۲/۹ میلیون دلار)

۵- سربطری، سرپوش، کلاهدک و سایر درپوش ها، از مواد پلاستیکی (۱/۸ میلیون دلار)

۶- هیپوکلریت ها غیر از هیپوکلریت کلسیم و هیپوکلریت سدیم، کلریت ها، هیپوبرمیت (۱/۶ میلیون دلار)

۷- روتور و استاتور مربوط به الکتروموتور (۱/۶ میلیون دلار)

۸- سایر خمیرهای غذایی پخته نشده و پر نشده و آماده نشده (۱/۵ میلیون دلار)

۹- الکیل بنزن سولفونه (۱/۳ میلیون دلار)

در ۸ ماهه اول سال ۱۴۰۴ استان البرز در بین ۳۱ استان کشور از لحاظ ارزش دلاری صادرات به جهان، رتبه ۲۳ را داراست.

در ۸ ماهه اول ۱۴۰۴ از لحاظ ارزش صادرات به کشور عراق در بین ۳۱ استان دارای رتبه ۱۳ است.

آمار صادرات به عراق در ۸ ماهه ۱۴۰۴ و مقایسه با ۸ ماهه ۱۴۰۳

درصد تغییرات	ارزش دلاری ۱۴۰۳	ارزش دلاری ۱۴۰۴	
٪ ۸۱	۳۷	۶۸	صادرات استان البرز

وضعیت واردات ۸ ماهه ۱۴۰۴ استان البرز

در ۸ ماهه اول سال ۱۴۰۴ استان البرز ، ۴۶۴ میلیون دلار واردات داشته است از ۳۰ کشور واردات داشته

اقلام عمده وارداتی استان البرز :

- ۱- ماشین های داده پردازشی (سایر واحدهای حافظه بجز دیسک خوان نواری) (۴۱ میلیون دلار)
- ۲- تجهیزات پزشکی با کاربرد پزشکی (۳۷ میلیون دلار)
- ۳- تجهیزات پزشکی (سایر سرنگها) (۱۹ میلیون دلار)
- ۴- دستگاه کامل کامپیوتر (۱۲ میلیون دلار)
- ۵- سایر تجهیزات برقی (۱۰ میلیون دلار)
- ۶- سایر وسایل نقلیه موتوری با حجم سیلندر بیشتر از ۱۰۰۰ سی سی (۹ میلیون دلار)
- ۷- گوشی تلفن همراه (۹ میلیون دلار)

آمار واردات استان البرز در ۸ ماهه ۱۴۰۴ و مقایسه با مدت مشابه سال ۱۴۰۳

درصد تغییرات	ارزش دلاری ۱۴۰۳	ارزش دلاری ۱۴۰۴	
۱۶٪ -	۵۵۲	۴۶۴	واردات استان البرز

۱۰ کشور اول وارداتی استان البرز

ردیف	کشور	ارزش (میلیون دلار)
۱	امارات متحده عرب	۱۹۷
۲	چین	۹۷
۳	ترکیه	۵۰
۴	آلمان	۳۲
۵	فرانسه	۲۴
۶	هلند	۲۰
۷	ایتالیا	۸
۸	سوئیس	۵
۹	پرتغال	۵
۱۰	ازبکستان	۴

راهکار های توسعه صادرات و ماندگاری در بازار اقلیم کردستان

اقلیم کردستان عراق در چند سال گذشته فقط مصرف کننده صرف بود ولی کم کم در حال حرکت به سوی خودکفایی در برخی زمینه هاست به عنوان مثال در تولید گندم خودکفا شده و یا چند سال پیش کارخانه های

سیمان کرمانشاه ۳ شیفت در حال تولید سیمان برای صادرات به اقلیم بودند ولی الان اقلیم با دارا بودن چندین کارخانه سیمان تقریباً خودکفا شده است.

- سرمایه گذاری و تولید مشترک در اقلیم کردستان : به جهت حفظ بازار و ماندگاری در بازار اقلیم ضروری است به فکر تولید در خاک اقلیم و یا سرمایه گذاری مشترک در خاک اقلیم باشیم .
- ثبت نمایندگی و برندسازی در اقلیم کردستان عراق
- فعالیت بیشتر بخش خدمات فنی و مهندسی
- ترغیب فعالین بخش کشاورزی ج.ا.ایران به کشت فراسرزیمینی در اقلیم کردستان عراق : زمین های کشاورزی مرغوب و حاصلخیزی در استان سلیمانیه و حلبچه مشهور به دشت شاره زور وجود دارد که از حاصلخیزترین زمین های کشاورزی منطقه می باشد.
- تلاش جهت راه اندازی سریعتر و فعالیت بیشتر مراکز تجاری در سلیمانیه و کلار
- ایجاد مرکز تجاری در اربیل
- حضور فعال در نمایشگاههای بین المللی اقلیم کردستان
- پذیرش هیات تجاری و بازدید از توانمندیهای صادراتی کشور
- افزایش تنوع کالاهای صادراتی
- تشویق جهت حضور قوی EMC ها در بازار اقلیم کردستان
- ایجاد توازن تجاری با عراق و اقلیم کردستان عراق
- ساماندهی و توسعه گردشگری سیاحتی و سلامت

فرصت های بازار اقلیم کردستان :

صادرات کالا

خدمات فنی و مهندسی

سرمایه گذاری مشترک

گردشگری

کشت فراسرزمینی (کشاورزی)

میزان سرمایه گذاری انجام گرفته در اقلیم کردستان:

در ۱۹ سال گذشته ۷۵ میلیارد دلار سرمایه گذاری در قالب صدور مجوزهای لازم از هیات سرمایه گذاری اقلیم کردستان صورت گرفته است که ۲۴ میلیارد دلار آن در ۶ سال گذشته بوده است.

مشوق جدید برای سرمایه گذاران خارجی در اقلیم کردستان عراق

۱. هر فرد خارجی که در اقلیم کردستان سرمایه گذاری نماید می تواند اقامت ۳ تا ۵ سال برای خودش ،

همسر ، فرزندان زیر ۱۸ سال و پدر و مادر دریافت کند. (به شرط تایید هیات سرمایه گذاری صادر

می شود.) **(اقامت سرمایه گذار)**

بعد از اتمام اقامت اولیه، اقامت برای همان مدت اشاره شده (۳ تا ۵ سال) با همان روش اشاره شده تمدید می شود.

۲. هر فرد خارجی که در اقلیم کردستان واحد مسکونی خریداری نماید به شرطی که قیمت واحد کمتر از

۵۰ هزار دلار نباشد، می تواند اقامت بیشتر از ۱ تا ۳ سال برای خودش ، همسر ، فرزندان زیر ۱۸ سال

و پدر و مادر دریافت نماید. (به شرط تایید هیات سرمایه گذاری صادر می شود.) **(اقامت کار)**

مزایای سرمایه‌گذاری در اقلیم کردستان:

۱- ثبات نسبی سیاسی و امنیتی (نسبت به سایر مناطق عراق):

اقلیم کردستان، در مقایسه با سایر بخش‌های عراق، دارای ثبات امنیتی و سیاسی بیشتری است. این ثبات باعث جذب سرمایه‌گذاران خارجی شده است.

۲- قانون سرمایه‌گذاری خوب و مشوق‌های سرمایه‌گذاری:

- معافیت مالیاتی تا ۱۰ سال، معافیت گمرکی برای تجهیزات و مواد اولیه و ...
- امکان مالکیت ۱۰۰٪ برای سرمایه‌گذاران خارجی
- افراد با حداقل سرمایه‌گذاری ۵۰۰ هزار دلار در حلبچه به عنوان سرمایه‌گذار معرفی می‌شوند و از مزایا و معافیت‌های آن می‌توانند استفاده کنند.
- حداقل سرمایه‌گذاری در سایر استانهای اقلیم کردستان عراق ۲ میلیون دلار است.
- اعطای اقامت ۳ تا ۵ ساله به سرمایه‌گذاران و خانواده آنها و قابل تمدید

۳- تامین برق ۲۴ ساعته

اکنون ۴/۵ میلیون شهروند اقلیم کردستان از خدمات برق ۲۴ ساعته برخوردار هستند و با توجه به پروژه روشنایی و وعده‌ی نخست وزیر اقلیم کردستان تا پایان سال ۲۰۲۶ این طرح تمامی منازل و اماکن بازرگانی در سراسر اقلیم کردستان را در بر می‌گیرد و تمام اقلیم از برق ۲۴ ساعته برخوردار خواهند شد.

۴- تسهیل در ثبت شرکت و کاهش هزینه‌های ثبت شرکت

۵- بازار مصرفی رو به رشد:

جمعیت جوان و در حال رشد اقلیم، نیازمند زیرساخت‌ها، خدمات و کالاهای مصرفی است، که بازار مناسبی برای صنایع مختلف فراهم می‌سازد.

۶_ فرصت‌های متنوع در حوزه‌های مختلف:

- صنعتی
- کشاورزی و صنایع غذایی
- گردشگری
- زیرساخت و ساخت‌وساز
- آموزش و سلامت
- فناوری اطلاعات

۷_ موقعیت جغرافیایی استراتژیک:

نزدیکی به مرزهای ایران، ترکیه و سوریه فرصت‌های لجستیکی و تجاری مناسبی را فراهم می‌آورد.

معایب و چالش‌های سرمایه‌گذاری در اقلیم کردستان:

۱_ ناپایداری در روابط با دولت مرکزی عراق:

اختلافات سیاسی و مالی میان اربیل و بغداد گاه باعث ایجاد موانعی در تجارت و انتقال سهم بودجه به اقلیم کردستان می‌شود. اختلافات مالی در زمینه ی نفت اقلیم کردستان و درآمدهای غیرنفتی در ماههای اخیر نیز باعث ایجاد مشکلاتی در روابط بین دولت فدرال و اقلیم کردستان شد که در حال مرتفع شدن است.

۲_ کمبود نیروی کار متخصص و ماهر

به دلیل کمبود نیروی متخصص در اقلیم کردستان شرکتهای ایرانی بایستی از ایران اقدام به تامین نیروی انسانی متخصص نموده یا اقدام به آموزش نیروهای محلی برای بخش های مختلف نمایند.

چالش‌ها و موانع پیش روی صادرات شرکتهای ایرانی به اقلیم کردستان

- ضعف در تحلیل بازار و بازاریابی
- ضعف در برندسازی بین المللی
- محدودیت‌های مالی
- حضور کمرنگ در نمایشگاهها
- عدم توجه به بسته بندی و استانداردها
- رقابت با تولیدکنندگان و برندهای قوی سایر کشورها به ویژه چین و ترکیه بنابراین قیمت، کیفیت، خدمات پس از فروش و تضمین مهم است.
- نوآوری و فناوری های به روز
- صادرات کالای مازاد : متاسفانه بعضی از واحدهای تولیدی یا صادرکنندگان ایران وقتی کالای تولیدی برای داخل اضافه آمد به فکر صادرات آن میافتند. تولیدکننده و صادرکننده ما کالایی که برای مصرف داخلی تولید می شود می خواهد همان کالا را صادر نماید یعنی از ابتدا نگرش و هدف صادراتی ندارد.
- عدم انجام تحقیقات بازار و بازاریابی : واحدهای تولیدی ایرانی بایستی با توجه به سلیقه و نیاز مصرف کننده خارجی اقدام به تولید و صادرات نمایند تا قدرت رقابت در بازار هدف را داشته باشند. سلیقه مصرف کننده و نیاز بازار داخلی با نیاز بازار هدف صادراتی متفاوت است.

سناریوهای پیشنهادی برای توسعه تجارت استان با عراق و اقلیم کردستان عراق :

۱- تاسیس شرکت مدیریت صادرات برای استان توصیه می شود

شرکت های ایرانی غالبا کوچک هستند و قدرت رقابت با شرکت های بزرگ ترکیه ای و چینی در اقلیم کردستان را ندارند پس شرکت های کوچک می توانند با هم کار کنند تا قدرت رقابت داشته باشند مثل

کنسرسیوم های صادراتی

۲- برای جلب و جذب سرمایه گذار خارجی و تسهیل و تسریع فرایند سرمایه گذاری از روش اعطای جواز صنعتی بی نام استفاده شود

۳- تاسیس انبارهای دائم یا موقت در خاک اقلیم کردستان عراق برای پایداری ارسال کالا و پیشگیری از انقطاع یا تاخیر در وصول محموله به افزایش مطلوبیت از دید مشتری ، تداوم ارتباطات تجاری ، پایبندی به تعهدات تجاری ، مدیریت بهینه زمان و کاهش ریسک های احتمالی خواهد انجامید.

پیشنهاد

۱- با عنایت به اینکه عراق و اقلیم کردستان به جهت حمایت از تولیدات داخلی در تولید هر کالا و محصولی که توانایی تامین بخشی از نیاز بازار را دارا باشند روی واردات آن کالا تعرفه بالا وضع می کنند و در صورت رسیدن به خودکفایی در تولید آن کالا، واردات آن را ممنوع می کنند. بنابراین سرمایه گذاران و تولیدکنندگان ایرانی برای حفظ بازار و ماندگاری در بازار اقلیم می توانند اقدام به تولید و سرمایه گذاری مشترک یا غیر مشترک در خاک اقلیم کردستان نموده تا در صورت ممنوعیت همچنان در بازار اقلیم ماندگار باشند .

۲- تولیدکنندگان ایرانی می توانند مراحل اصلی و اولیه تولید محصول خود را در ایران انجام دهند و مراحل آخر و نهایی تولید محصول خود را در اقلیم کردستان کامل نموده و انجام دهند.

۳- استفاده از خدمات مراکز تجاری و ایجاد مرکز تجاری در اربیل

۴- شرکتهای مدیریت صادرات

۵- حضور در نمایشگاهها

۶- اعزام هیات تجاری

۷- پذیرش هیات تجاری

۸- قرارداد تجاری و بستن قرارداد

در تجارت و بازرگانی بین الملل بایستی حتما قرارداد نوشته شود.

بند شرط داوری نیز در قرارداد قید شود. در بند داوری محل داوری ، تعداد داور ، زبان داوری و ... قید شود (داوری توسط شخص حقیقی و یا حقوقی (ارگان هایی مثل اتاق ایران ، اتاق استانها و اتاق مشترک) صورت می گیرد)

• **شیوه درست نوشتن بند داوری :** کلیه اختلافات و دعاوی ناشی از این قرارداد و راجع به آن از جمله انعقاد ، اعتبار ، انحلال (فسخ، انفساخ، تفاسخ) ، نقض، تفسیر یا اجرای آن به آقا/ خانم /مرکز داوریبه نشانی به عنوان داور ارجاع می گردد تا برابر موازین مندرج در این قرارداد و مطابق با قوانین مربوطه با رای داور به صورت قطعی و لازم الاجرا حل و فصل گردد.

استراتژی چین در عراق و اقلیم کردستان ساده اما بسیار مؤثر است:

۱- تأکید بر قیمت پایین

- چین با استفاده از مزیت مقیاس و نیروی کار ارزان، ارزان ترین کالاها را به اقلیم کردستان صادر می کند.
- بخش بزرگی از مصرف کنندگان متوسط و ضعیف اقلیم ترجیح می دهند کالای چینی بخرند چون قیمتش با بودجه شان سازگارتر است.

۲- فروش از طریق تاجران واسطه

- بیشتر کالاهای چینی از طریق تاجران و واردکنندگان عراقی در دوبی، ترکیه، یا چین وارد اقلیم کردستان می شوند.
- چین سرمایه گذاری مستقیمی در زیرساخت پخش در اقلیم کردستان ندارد، بلکه از تجار بومی یا اقلیم نشین به عنوان پخش کننده استفاده می کند.

۳- بی توجهی به برندینگ، تمرکز بر حجم فروش

- اکثر کالاهای چینی در عراق برند معروفی ندارند و ناشناخته‌اند، اما چون قیمت مناسب است، به راحتی فروش می‌روند.

۴- انعطاف بالا در تولید

۵- تنوع بالای محصول

استراتژی ترکیه در بازار اقلیم کردستان

ترکیه نه تنها در صادرات موفق عمل کرده، بلکه در حال تصاحب جایگاه برند اروپایی در بازار عراق با قیمت پایین تر و کیفیت مشابه است.

- شبکه گسترده حمل و نقل و انبار در مرز
- انعطاف پذیری در پرداخت و قرارداد
- ایجاد دفاتر تجاری در اقلیم کردستان
- سرمایه گذاری در تبلیغات و نمایشگاه‌ها
- تمرکز بر کیفیت بالا در کنار قیمت رقابتی
- استفاده از برندهای قوی و خوشنام
- خدمات پس از فروش فعال و نصب رایگان در برخی پروژه‌های خاص
- برندهای ترکیه ای، تخفیف و شرایط ویژه به پیمانکاران پروژه‌های بزرگ ارائه می‌دهند.
- در تبلیغات، بیشتر بر طراحی مینیمال، دوام بالا، ضمانت‌نامه و استانداردهای بین‌المللی تمرکز دارد.

در برابر ترکیه که برند می‌سازد، چین کالای بدون برند ولی ارزان و کاربردی در اقلیم کردستان و عراق عرضه می‌کند.

ثبت شرکت

جمع بندی

اقدامات برای صادرات محصولات یک شرکت:

- ۱- شناخت دقیق بازار : تحلیل بازار ، وضعیت رقبا ، قیمت های رقابتی ، خواسته و نیاز مشتریان
- ۲- ورود و نفوذ به بازار : اعطای نمایندگی، شریک محلی ، حضور در نمایشگاه ، فروش مستقیم
- ۳- تبلیغات قوی
- ۴- خدمات پس از فروش فعال
- ۵- برندسازی و ایجاد اعتماد

راههای نفوذ و ورود به بازار اقلیم کردستان عراق

- حضور در نمایشگاههای تخصصی اربیل
- استفاده از بازاریابان محلی
- داشتن شریک تجاری محلی
- استفاده از EMC ها

- اعطای نمایندگی به تجار خوشنام در اقلیم کردستان
- استفاده از خدمات مراکز تجاری سلیمانیه و کلار
- حضور و فروش مستقیم در اقلیم کردستان با استفاده از بازاریابان شرکت
- پذیرش هیات تجاری برای بازدید از واحد تولیدی و معرفی محصولات تولیدی